

SECTION: PEDAGOGICAL SCIENCES.

SEKCJA: NAUKI PEDAGOGICZNE.

How to cite: Guts, N., Svitukova, S., & Cherevko, S. (2023). Pedagogical skill as a factor in improving the quality of education: analysis and improvement strategies. *Global Innovations and Collaborative Solutions in Contemporary Science* (pp. 106-109). Futurity Research Publishing. https://futurity-publishing.com/international_conference_3/

Педагогічна майстерність як фактор підвищення якості освіти: аналіз і стратегії вдосконалення

PEDAGOGICAL SKILL AS A FACTOR IN IMPROVING THE QUALITY OF EDUCATION: ANALYSIS AND IMPROVEMENT STRATEGIES

Гуц Неля¹, Світлюкова Світлана², Черевко Світлана³

¹старший викладач, Національний технічний університет України «КПІ імені Ігоря Сікорського», м. Київ, Україна, gutz.gna23@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-4041-1053>

²викладач, Відокремлений структурний підрозділ Херсонський політехнічний фаховий коледж Національного університету «Одеська політехніка», м. Херсон, Україна, svitukova2@gmail.com, <https://orcid.org/0009-0008-2695-4562>

³кандидат педагогічних наук, доцент, кафедра фізичного виховання та спорту, факультет медичних технологій діагностики та реабілітації, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, м., Дніпро, Україна, svetvikch@gmail.com, 0000-0003-3129-6599

Accepted: October 25, 2023 | **Published:** November 13, 2023 | **Language:** Ukrainian

Abstract: The main goals of the study included the analysis of the concept of "pedagogical skill", the determination of the main factors that affect pedagogical skill and strategies for its improvement. The research was conducted using the method of analysis, synthesis and generalization. The role of pedagogical skill in improving the quality of education is determined. The skills and competences that testify to the pedagogical mastery of the teacher have been identified. The main ways of improving and increasing the level of teachers' skills are given. Taking into account the results of the research will help to form and improve strategies for the development of the educational system.

Keywords: digitization of education, teacher's skills, areas of improvement, pedagogical skills.

Вступ

Сучасна якість освіти базується на розвитку компетенцій. Один з ключових чинників, що впливає на успішне виконання поставлених завдань, – готовність і здатність педагогів адаптуватися до нових умов. Інтенсивні зміни в системі освіти роблять педагогічну діяльність все більш складною та різнобічною, унаслідок чого зростають вимоги до якісних характеристик фахівців у цій галузі. Підвищення рівня педагогічної майстерності є однією з умов якісної фахової підготовки у закладах освіти.

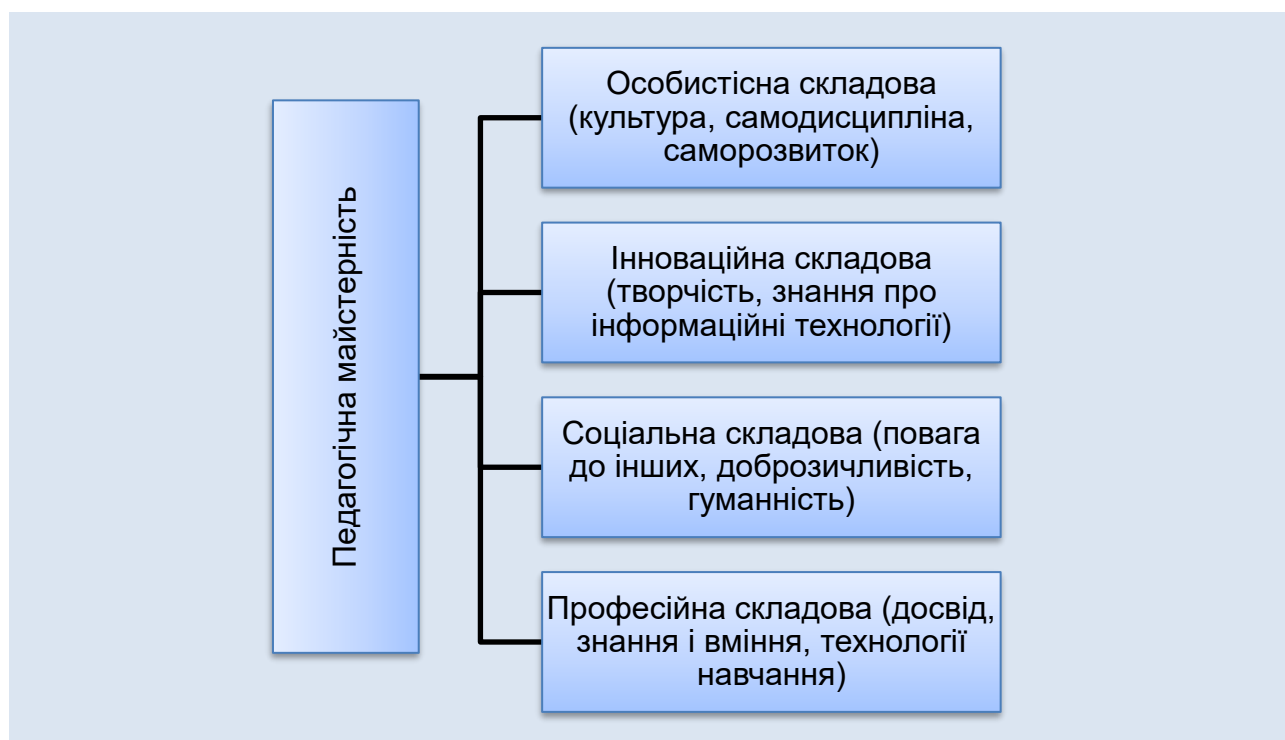
Результати дослідження

Компетенція (компетентність) – один із показників якості освіти, який було введено в Європейському освітньо-науковому просторі. Вона охоплює професійні знання, вміння, методи й техніки фахової діяльності, а також сукупність установок і орієнтацій, набутого досвіду, що дає змогу вчителю досягати високих освітніх результатів (Кофанова & Кофанов, 2023).

Педагогічна майстерність проявляється у вмінні вчителя на високому рівні реалізовувати заздалегідь поставлені цілі через належну організацію навчального процесу й успішне вирішення педагогічних завдань (Гавриленко, Дмитриєв & Чаплінський, 2021). Її структурні елементи представлені на рисунку 1.

Рисунок 1

Структурні елементи педагогічної майстерності

Джерело: власна розробка авторів

В епоху активної цифровізації галузі освіти педагогічна майстерність виявляється в:

- доцільних діях і вчинках викладача у поєднанні з умінням ефективно організовувати навчально-пізнавальну діяльність учнів / студентів;

- налагодженні педагогічного спілкування з усіма учасниками освітнього процесу;
- уміннях і навичках самостійного вдосконалення педагогічних здібностей та інших важливих якостей у цифровому освітньому середовищі (Сорока, 2021).

Застосування сучасних цифрових інструментів значно підвищує технологічність навчального процесу та його індивідуалізацію, що враховує потреби й можливості кожного здобувача освіти. Окрім того, це сприяє зростанню інтересу та мотивації молоді до навчання, допомагаючи загалом досягти нового рівня якості освіти в умовах цифрової трансформації.

Майстерність педагога в умовах цифрової освіти має бути спрямована на розвиток ціннісних установок, які визначають мотиви професійної діяльності та контролюють окремі її аспекти. Для того щоб бути компетентними у нових інформаційних і комунікаційних технологіях, а також у цифрових інструментах, педагогам потрібні додаткові знання та навички. Для успішного створення цифрового освітнього середовища в закладах освіти й ефективної реалізації навчального процесу, педагог повинен мати широкий спектр знань у цій галузі та володіти відповідними навичками. Сучасний педагог має виступати як модератор, розробник освітніх траєкторій, тьютор, організатор проектного навчання та координатор освітньої онлайн-платформи для здобувачів освіти. Крім загальних і взаємодоповнюваних навичок, необхідних для успішного використання цифрових технологій у щоденному житті, педагог повинен володіти також спеціальними вміннями у використанні новітніх сервісів.

Розвиток педагогічної майстерності викладачів вишів зумовлений необхідністю врахування нових вимог до вищої освіти в умовах трансформації суспільства, а також критичним аналізом якості їх роботи на теперішньому етапі. Це потребує перегляду підходів до організації, структури, змісту та методів удосконалення педагогічної майстерності (Фокша, 2023).

Один з важливих факторів на цьому шляху полягає в систематичному та цілеспрямованому самовдосконаленні. Він передбачає вивчення, освоєння, оновлення та застосування знань через цілеспрямовану самостійну працю, направлену на особистісний розвиток, задоволення власних інтересів, і відповідь на об'єктивні потреби закладу освіти.

Також вагомим чинником підвищення педагогічної майстерності є короткострокові стажування науково-педагогічних працівників у відповідних закладах освіти України та Європи. Цей підхід сприяє взаємовигідному обміну науковими ідеями, дослідницькими методами й педагогічним досвідом, що дає можливість отримати більше інформації про моделі створення та поширення знань. Він також розширює індивідуальний досвід особи і сприяє вдосконаленню педагогічної та професійної майстерності викладачів.

Загалом, удосконалення педагогічної майстерності викладача є процесом, що триває протягом усього його професійного шляху. Динамізм і незавершеність є однією з характеристик цієї інтегративної властивості особистості (Кабиш, 2023).

Підвищення рівня професійної майстерності викладачів потребує:

- наявності професійної компетентності;
- готовності до систематичного підвищення рівня професійного розвитку;
- готовності до творчої професійної діяльності;
- володіння інноваційними технологіями для ефективного ведення освітнього процесу в умовах кризових ситуацій (пандемія, воєнний стан);
- здатності до отримання і трансформації новітньої інформації.

Висновки

Якісна освіта в сучасному світі є ключовим фактором глобального розвитку й обов'язковою умовою для успішного функціонування будь-якої країни. Аналіз поняття педагогічної майстерності підтверджує її вплив на якість навчання та розвиток здобувачів освіти. Педагогічна майстерність напряду пов'язана з професійним самовдосконаленням викладача, з розвитком його здібностей та з розробкою і використанням нових засобів і методів навчання. Стратегії її удосконалення повинні бути направлені на розвиток ключових компетенцій викладачів, використання інноваційних методів і технологій.

Література

Гавриленко, Є. А., Дмитриєв, Ю. О., & Чаплінський, А. П. (2021). Педагогічна майстерність викладача вищої школи. *Збірник науково-методичних праць Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного*, 24, 217-221. <http://elar.tsatu.edu.ua/bitstream/123456789/13792/1/Гавриленко%20Є.А.pdf>

Кабиш, М. (2023). Організація і методика дослідження розвитку педагогічної майстерності викладача загальноосвітніх дисциплін закладу професійної освіти. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 2(60), 229-236. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/60-2-35>

Кофанова, О., & Кофанов, О. (2023). Шляхи розвитку педагогічної майстерності викладачів-дослідників у технічному закладі вищої освіти. *Actual Problems in the System of Education: General Secondary Education Institution – Pre-University Training – Higher Education Institution*, 1 (3), 403–411. DOI: <https://doi.org/10.18372/2786-5487.1.17721>

Сорока, В. В. (2021). Педагогічна майстерність в умовах цифрової освіти. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*, 45, 250-257. DOI: <https://doi.org/10.31376/2410-0897-2021-1-250-257>

Фокша, О. М. (2023). Педагогічні уміння як основа розвитку педагогічної майстерності викладача іноземної мови. *Вісник науки та освіти*, 6(12), 623-634. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-6\(12\)-623-634](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-6(12)-623-634)